

O POĀĚASĀ• A JMENINĀ•CH 36. TĀ•DNE

ĀĖtrtek, 06 zĀĵĀ™Ā - 2007

Nejen déšĀŷ, ale i hrozivé zprávy o nĀ>m teĀ• prší jedna za druhou. Voda z nebe zvedá hladiny Ā™ek - pĀ™edevším na severu a jihu našeho území. UĀ¾ je hlášen druhý i tĀ™etí stupeĀ povodĀové aktivity. Vydatný nĀ•ní déšĀŷ se projevil na Ā™ekách. Dvaceti aĀ¾ padesátiletá voda...

Myslím, sedĀ> v suchu na svém modrém balónu u poĀ•ítaĀ•e, na všechy ty, kterým se valí voda stále blĀ¾ a blĀ¾. Ja je mi všech líto. Padá nejen voda, ale i vĀ>ve a stromy, které vyvrací silný vítr. Ve stĀ™edu dokonce na nĀ>kterých míst napadl sníh. Bílá pokrývka se utvoĀ™ila napĀ™íklad na Lysé hoĀ™e v Beskydech, koulovali se i na SnĀ>Ā¾ce...

PoĀ•así ani náhodou nepĀ™ipomíná babí léto... Boleslav (6. 9.) je jméno slovanského pĀ™vodu. Znamená to "Více slávy". Ve staroslovanštinĀ> "bolje" znamená "více," My, co jsme mĀ>li ve škole ruštinu, víme, Ā¾e se v ní stále uĀ¾ívá slovo "bolše, boleje" - tedy opĀ>t "více". V našich dĀ>jinách se to Boleslavy jen hemĀ¾ilo. NejznámĀ>jší z nich byl Boleslav Ukrutný, který - poté co dal zavraĀ¾dit svého brášku Václava - se stal Ā•eským knĀ¾etem; mimochodem, i jméno Václav znamená "více slávy" - oba bratĀ™i se tedy vlastnĀ> jmenovali stejnĀ>. Jeho synem byl Boleslav II., zvaný PoboĀ¾ný - který se zase proslavil tím, Ā¾e dal vyvraĀ¾dit Slavníkove (nĀ>které vlastnosti se pĀ™dí). Jeho syn - Boleslav, zvaný Ryšavý, nechal pro zmĀ>nu vyvraĀ¾dit Vršovce. Jo, ta slavná slovanská nátura... Je proto jasné, Ā¾e se toto jméno v ĀĖechách velké obliby nedoĀ•kalo. U nás jich Ā¾ije jen asi osm set. Ovšem v sousedním Polsku je toto jméno pomĀ>rnĀ> frekventované. Za všechy naše Boleslavy bychom mohli jmenovat herce Boleslava Polívku - nu a pak taky šBoleslav, Boleslav - pĀ™ekrásné mĀ>sto...". Regina (7. 9.) znamená v latinĀ> královna. Ale patronkou dnešního dne je údajnĀ> muĀ•ednice Regina, které se narodila nĀ>kdy ve tĀ™etím století ve Francii. O jejím Ā¾ivotĀ> se toho nic moc neví. Ale legendy kolují rĀ> zné. Podle jedné z nich jí pot co se odmítla vzdát své víry - setnul hlavu kat. ÚdajnĀ> ji katu pĀ™edal její vlastní otec. PĀ™íbĀ>h nešĀ>stné Reginy l dojímal a tak postupem Ā>asu k jejímu hrobu zaĀ>aly proudit davy vĀ>Ā™ících. Dokonce se tam údajnĀ> dĀ>ly i zázraky. Ale u n Regina není nikterak obvyklé jméno - Ā¾ije jich tu jen nĀ>co kolem dvou tisíc. Je to škoda, protoĀ¾e jméno je krásné, zvukomalebné a ušlechtilé. Ale za komunistĀ™ nebylo šlechticĀ™ lidu tĀ™eba - tak co. TĀ™eba se to teĀ• zlepší a Reginky se ujmou své vlády. Mariana (8. 9.) je vlastnĀ> slepenec dvou slavných jmen - Marie a Anna. Marie je jméno starobylé - uĀ¾ívalo se jiĀ¾ ve starém EgyptĀ> a badatelé ho pĀ™ekládají jako milovaná bohem, jiní zase jako hoĀ™ká, nebo moĀ™e hoĀ™kosti. V aramejštinĀ> (coĀ¾ byl jazyk, jímĀ¾ mluvila šTA MARIE") jméno údajnĀ> znamená paní, nebo také kapka moĀ™e. Druhá polovina jména je Anna, jméno hebrejského pĀ™vodu, a znamená - milostiponá, nebo také líbezná. U nás se jméno Mariana miminkĀ™m moc nedává, velké oblĀ> se Mariana (tedy Marianne) tĀ>í ve Francii - Marianne je národním symbolem republiky, odboje a svobody. Její hlavu mĀ>Ā¾eme vidĀ> na francouzských známkách - a dokud nebylo Euro, tak jsme je vídali na francouzských mincích. Daniela (9. 9.) Dneska se bude na Kudlance mohutnĀ> slaviti, neboĀ¾ ta nejkudlankovitĀ>jší Kudlanka má dnes svátek. (To bude urĀ>itĀ> slavnostní vydání, nebo tak nĀ>co, hihi, rozhodnĀ> si to nikdo nenechte ujít.) Jméno Daniela je Ā¾enským protĀ>jškem hebrejského jména Daniel a znamená "bĀ>h je mĀ> soudce". Ten zcela první toho jména byl starozákonní prorok, který se narodil r. 610 pĀ™ed Kristem. PĀ™sobil v dobĀ>, kdy lid izraelský Ā¾il v babylonském zajetí. Byl to velice vzdĀ>laný Ā>lovĀ> proslavil se vĀ>šteckými schopnostmi (hlavnĀ> mu šlo velmi dobĀ™e vykládání snĀ™). Daniela je u nás velice oblíbené jméno. Máme jich skoro pĀ>advacet tisíc. KaĀ>dý z nás urĀ>itĀ> nĀ>jakou zná. KaĀ>dopádnĀ> jim všem gratulujeme a pĀ™ejeme jim, aby si svĀ>í svátek - který letos pĀ™íhodnĀ> pĀ™ipadl na nedĀ>li - si hezky uĀ¾ily a opravdu ne nic dĀ>lat. Irma (10. 9.) má staré nĀ>mecké uméno, které je zkráceninou jména Irmgard, nebo Irmhilde. V obou pĀ™ípadech to znamená silná - pevná Irma by tedy mĀ>la být silná osobnost, která je oporou svému okolí. U nás se to jméno moc nedává (sotva 1400), ale v sousedním NĀ>mecku je velice oblíbené. U nás jiĀ¾ Ā¾ije jen asi 1400. Za všechy známé lmy jmenujme lmu Thomas - americkou soulovou zpĀ>vaĀ•ku a také Sladkou lmu - hrdinku stejnojmenného amerického muzikálu s Shirley McLaineovou a Jackem Lemmonem v hlavních rolích. Pro ty, kteĀ™í tento film nevidĀ>li, Irma la Douce (tedy Sladká Irma) - byla pĀ™íĀ¾ská prostitutka, která si ráda oblékala vĀ>ci zelené barvy. Jack Lemmon pak hrál policistu, který se do ní beznadĀ>jnĀ> zamiloval. Je tam krásná hudba a všechno samosebou dobĀ™e skonĀ•í. Jako v americkém filmu! TakĀ¾e milé lmy, krásnĀ> a pohodovĀ> oslavte svĀ>í svátek - a mĀ>Ā¾ete si téĀ¾ nĀ>kterou z melodií z výše uvedeného muzikálu. Denisa (11. 9.) má jméno Ā™eckého pĀ™vodu, které je odvozeno od jména Ā™eckého boha Dionýsa. Tento byl pĀ™vodnĀ> thráckým bohem úrody a plodnosti. Ā>ekové z nĀ>j však udĀ>laly boha oslav a nespoutaného veselí. Jméno samo se dá pĀ™eloĀ¾it jako "boĀ¾ské dítě". Jak roztomilé. NicménĀ> obrozenecká Ā>eština pro nĀ>j našla Ā•eský pĀ™eklad, který zní "Diviška". TakĀ¾e kdyĀ¾ se Denisy - nebo i Divišky - pĀ™í oslavách svého svátku "rozjedou" trochu více neĀ¾ bývá obvyklé - nevyĀ>ítejte jim to. Marie (12. 9.) tímto jménem se dostáváme k nejoblíbenĀ>jšímu a nejfrekventovanĀ>jšímu Ā¾enskému jménu na svĀ>tĀ> vĀ>bec. Jen u nás Ā¾ije pĀ™es pĀ™l milionu Marií, MaĀ™enek, Marušek, MániĀ>ek, Mášenek, MaĀ™ek, Mane Máj, Marjáněk, Márinek, MaryĀ>ek, Maryšek, Marik - a dalších variant tohoto krásného jména. KaĀ>dý z nás urĀ>itĀ> alespoĀ> jednu známe. PĀ™od tohoto jména je starobylý. Jako vĀ>dycky - badatelé jsou ve pĀ™í. bJedni tvrdí, Ā¾ pochází uĀ¾ ze starého Egypta a znamená "milovaná Bohem." Jiný tvrdí, Ā¾e jeho význam je hoĀ™ká, nebo moĀ™e hoĀ™k další zas, Ā¾e je pĀ™vodu aramejského a znamená paní, pĀ™ípadnĀ> krásná, Ā•i odkazovatelka ... laik Ā¾asne, odbo se díví - jak se tenkrát lidi vĀ>bec dokázali mezi sebou domluvit, kdyĀ¾ jedno slovo mĀ>lo tolik naprosto odlišných významĀ™. Ta jedna jediná Marie, o které bude Ā™eĀ•, byla z rodu Davidova. Její matkou byla Anna a otcem Jáchym. Oba byli jiĀ¾ drahĀ> v letech a uĀ¾ to vypadalo, Ā¾e Ā¾ádné dĀ>ti mít nikdy nebudou. KdyĀ¾ tu náhle se kaĀ>dému z nich zjevil zVĀ>stoval jim, Ā¾e se jim narodí dceruška - a taky se tak stalo. Tu historku znají miliardy lidí na celém svĀ>tĀ> - a je stále stejnĀ> dojemná. RodiĀ>e o svého jedináĀ>ka velmi peĀ>ovali a dostalo se jí dobré výchovy a péĀ>e. KdyĀ¾ byla na vdávání, zasnoubili ji s nazarethským tesaĀ™em Josefem. A opĀ>t zasáhl AndĀ>I.... kdyĀ¾ se zjistilo, Ā¾e je Marie tĀ>hotná, co se s ní Josef rozejít - ale opĀ>t andĀ>I - mu pĀ>knĀ> vysvĀ>tlil, jak Ā¾e se vĀ>ci mají, takĀ¾e se s ní Josef nakonec oĀ>enil a m

přijal za své. No, ale tím pro Marii "dobrodružství" neskončilo. Porodila, chudinka, někde ve chlévě - každým rok slzíme nad obrázky oslíka a ovečky otmuchávajících miminko - ta hygiena!!!! Je div, že to vůbec přetrvávali. Ale tenkrát se zřejmě zázraky děly denně. Jen se trochu vylízala, domákl se král Herodes, že se mu narodila konkurence a tak nechal pro jistotu zabít všechny malinké chlapečky široko daleko. Naštěstí Marie a Josef byli včas varováni - opatřili se andělem (kdepak teď asi v jejich dneška jsou, občas by byli setsakra zapotřebí) - a podařilo se jim porodem nocí uprchnout do Egypta a dítě zachránit. No a tak to bylo poťád.... když už to vypadalo, že chlapec doroste a bude konečně klid - tak se jí synáček začal toulat a hlásat novou víru (no, to by mu hladce neprošlo ani dneska, natož tenkrát). A chudák máma se nakonec musela dívat na to, jak jí její jediný dítě ukazuje. Což tedy rozhodně nebyla lehká smrt. No - a dál už to v jejich známe. Přivodně bylo uctívání Panny Marie spojeno s uctíváním Krista, ale od čtvrtého století se začíná vyvíjet tzv. Mariánský kult. K Panně Marii se s prosbami uchylují hlavně ženy - všechny jazyky, národností, barev pleti - protože, kdo už jiný by je mohl pochopit. Se zázraky a zázračnými zjeveními panny Marie je spojeno mnoho míst na celém světě - například: Loreto, Czenstochowa, Montserrat, Lurdy, Guadeloupe, Medjugorje, Fatima, Svatá Hora u Píbrami.... po celém světě je takových míst mnoho a mnohde se stále jeví děj zázraky. Slavných Marií je tolik - že by to vydalo na knihu. Tak se omezím jen na bytosti pohádkové - Rumcajsova Manka, Matinka a Jeníček, co loupali perníčky, Mářenka, co jí dvanáct měsíků pomohlo natrhat v lednu jahody, Maruška, co milovala svého tatínka jako sál, Hurvínkova kamarádka Mánička - a last, but not least Věelka Mája!...dost! Už tak je tenhle láněk mnohem delší, než jakýkoli jiný na toto téma. Ale, přiznejme si - Marie si to zaslouží. Takže popojme v našem krásné jmeniny a oslavme svátek s nimi. Přidám